

URZĄD MIEJSKI W NYSIE
KANCELARIA
Wpłynęło 2017 -03- 10
Nr sprawy .....
Załączniki ..... Podpis.....

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W NYSIE
ZA 2016 ROK**

Lp.	Wyszczególnienie	Nr strony
1.	Zakres działania Ośrodka	2
2.	Struktura organizacyjna Ośrodka oraz zatrudnienie w Ośrodku	3
3.	Charakterystyka klientów Ośrodka	4
4.	Świadczenia z obszaru pomocy społecznej	6
	• Zasiłek stały	6
	• Zasiłek okresowy	7
	• Zasiłek celowy	7
	• Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	7
	• Usługi opiekuńcze	8
	• Specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
	• Dom pomocy społecznej	9
	• Składka na ubezpieczenie zdrowotne	10
	• Sprawienie pogrzebu	10
	• Praca socjalna	10
	• Pomoc psychologiczna	15
	• Mieszkania chronione	16
	• Piecza zastępcza	17
	• Przemoc w rodzinie	18
5.	Prace społecznie-użyteczne	19
6.	Świetlica środowiskowa	21
7.	Inkubator Organizacji Społecznych	21
8.	Wolontariat	22
9.	Realizacja projektów i corocznych imprez	22
10.	Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych	29
11.	Realizacja zadań z zakresu dodatków energetycznych	30
12.	Karta Dużej Rodziny	31
13.	Opolska Karta Rodziny i Seniora	31
14.	Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	32
15.	Realizacja wydatków i dochodów Ośrodka Pomocy Społecznej	40

1 ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Nr XI/70/90 Rady Narodowej w Nysie z dnia 26 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie. Na przestrzeni lat zakres działań Ośrodka systematycznie wzrasta. Ośrodek wykonuje zadania, w szczególności w zakresie:

1. pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.). Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na następujący typy:
  - a. zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
  - b. zadania własne gminy,
  - c. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
2. dodatków mieszkaniowych, które są realizowane, jako zadanie własne gminy zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 poz. 966 z późn. zm.),
3. świadczeń rodzinnych, które są wykonywane, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.),
4. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.),
5. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.),
6. wsparcia rodziny jako zadanie własne, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.) oraz dofinansowanie pobytu dziecka w ZOL na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U z 2016 r. poz. 1793 z późn. zm.),
7. dodatków energetycznych wypłacanych jako zadanie zlecone zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U z 2012 r. poz. 1059 ze zm.),
8. karty dużej rodziny zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r. poz.1863 ze zm.),
9. inne zadania na podstawie zawartych umów i porozumień.

Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, energetycznych.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA ORAZ ZATRUDNIENIE W OŚRODKU

W skład struktury organizacyjnej wchodzi:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Świadczeń,
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych,
- Dział Finansowo-Księgowy,
- Dział Usług Opiekuńczych,
- Sekcja Organizacyjno-Administracyjna,
- Klub Integracji Społecznej i Klub Umiejętności Społecznych,
- Świetlica Środowiskowa,
- Inkubator Organizacji Społecznych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie na koniec roku 2016 zatrudnionych było ogółem 102 osoby / co stanowi 100,50 etatów/ , w tym:

Wyszczególnienie	Liczba etatów
Pracownicy socjalni	28
Dział świadczeń	10
Sekcja organizacyjna	7
Dział finansowy	4
Kierownicy	9
Psycholog	1,75
Świetlica	2
KIS	1
IOS	2
Razem Ośrodek Pomocy Społecznej	64,75
Pracownicy Działu Usług Opiekuńczych	14
Pracownicy działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych	11

Asystenci rodzin	4
Razem	93,75
Umowa zastępstwa	0,75
Roboty publiczne umowy w ramach gwarancji zatrudnienia	6
Razem	100,50

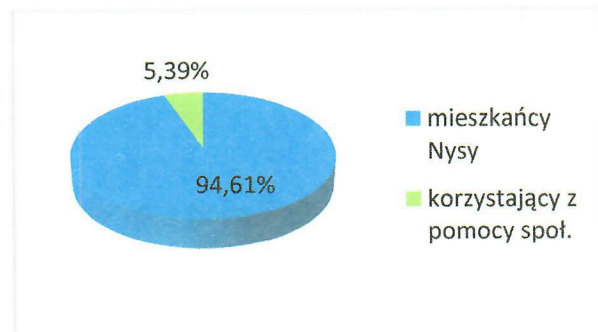
3.CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. w Gminie Nysa zamieszkiwało 55 928 mieszkańców. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w okresie sprawozdawczym udzielił wsparcia 1 555 rodzinom tj. 3 017 osobom, co stanowi 5,39 % mieszkańców Gminy Nysa.

W liczbie tej nie ma rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne i alimentacyjne, które mimo iż są wypłacane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, nie są świadczeniami z pomocy społecznej.

Krąg osób korzystających z różnorodnych form wsparcia jest szeroki i odzwierciedla aktualne problemy lokalnej społeczności związane z zatrudnieniem, sytuacją zdrowotną i zabezpieczeniem społecznym.

Procentowy udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej do ogółu liczby mieszkańców Gminy.

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych, w tym:	2 021	1 555	3 017
Świadczenia pieniężne	1 334	1 294	2 544
Świadczenia niepieniężne	1 105	846	1 689
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	66	60	159
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	1 987	1 522	2 921

Pomoc udzielania wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	415	990
--	---	-----	-----

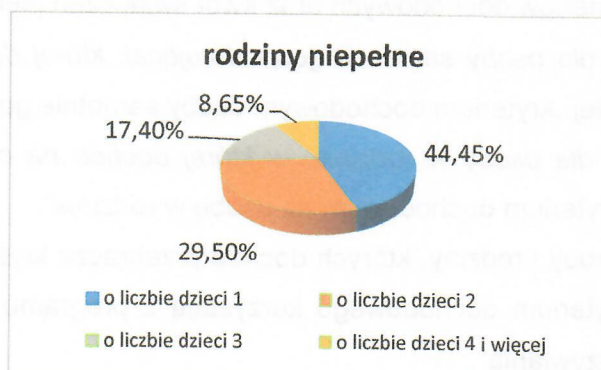
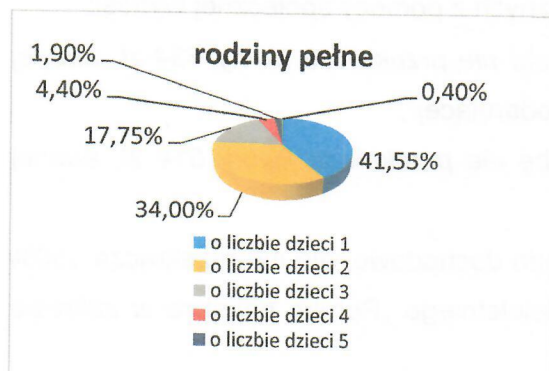
Wśród typów rodzin objętych pomocą społeczną największą grupę stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe. Szczegółowe dane przedstawiają poniższe tabele

Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
rodziny ogółem, z tego:	1 709	3 370
o liczbie osób 1	992	992
o liczbie osób 2	251	502
o liczbie osób 3	185	555
o liczbie osób 4	157	628
o liczbie osób 5	76	380
o liczbie osób 6 i więcej	48	313

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
rodziny z dziećmi	479	1 823
rodziny niepełne	207	703
rodziny emerytów i rencistów	274	447

Struktura rodzin

Powody udzielenia pomocy społecznej

Główne powody udzielania pomocy społecznej to przede wszystkim ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność.

Zestawienie głównych przyczyn udzielania pomocy społecznej obrazuje poniższa tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1 313	2 613
Bezrobocie	926	2 067
Niepełnosprawność	679	1 151
Długotrwała lub ciężka choroba	799	1 340
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	219	791
Potrzeba ochrony macierzyństwa	95	444
Bezdomność	97	107
Alkoholizm	147	243
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	40	58

4. ŚWIADCZENIA Z OBSZARU POMOCY SPOŁECZNEJ

Kryterium dochodowe

Prawo do świadczeń pieniężnych zmieniło się od października 2015 r. i zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosi:

- a) *dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,*
- b) *dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,*

Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150% kryterium dochodowego korzystają z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

ZASIŁKI STAŁE

Jest to świadczenie przysługujące osobie całkowicie niezdolnej do pracy z tytułu wieku lub niepełnosprawności.

W 2016 r. z zasiłków stałych skorzystało 381 osób na łączną kwotę 2 015 959,28 zł.

ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W roku 2016 z tej formy pomocy skorzystało 907 osób, co stanowi 887 rodzin. Podstawą przyznawania zasiłku okresowego było przede wszystkim: bezrobocie – 816 osób, długotrwała choroba – 95 osób, niepełnosprawność – 67 osób, inne – 84 osób. Na wypłatę zasiłków okresowych przeznaczono 1 917 110,49 zł.

ZASIŁKI CELOWE

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie / rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie / rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny. Liczba osób, którym przyznano świadczenie w 2016 wyniosła 1 150, w tym: zasiłki celowe specjalne 98 osób.

Ogółem na wypłatę świadczeń celowych wydatkowano kwotę 552 364,31 zł. w tym:

- zasiłki 485 834,15 zł
- dopłaty do posiłków - 53 617,16 zł.
- zdarzenie losowe - 4 140,00 zł.
- sprawienie pogrzebu – 8 773,00 zł.

RZĄDOWY PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Zgodnie z art.17 ust. 1 pkt. 14 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dożywianie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W celu wsparcia gmin w wypełnianiu zadań własnych w zakresie dożywiania ustanowiono wieloletni program wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Adresatami pomocy są dzieci do 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby dorosłe, starsze, chore i niepełnosprawne. Program przewiduje finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży wychowujących

się w rodzinach, w których dochód na osobę nie przekracza kwoty 771 zł. / tj. 150 % kryterium dochodowego rodziny wg. kryterium przyjętego w ustawie o pomocy społecznej/ . Roczny koszt realizacji programu w 2016 roku wyniósł 1 286 342,08 zł. Źródłem finansowanie była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 1 029 073,66 zł. oraz środki własne w wysokości 257 268,42 zł. / odpowiednio 80 i 20% wartości programu/.

Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu.

Wyszczególnienie	Osoby ogółem	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób objętych programem, w tym:	1 933	273	459	1 237
Liczba osób korzystających z posiłku	869	139	266	464
Liczba posiłków	147 908	12 152	25 235	110 521
liczba osób korzystających z zasiłku celowego	1 281	198	296	804

Program realizowany był w formie przyznania gorącego posiłku w DDP, kuchni Caritas, w placówkach oświatowych (żłobki -2, przedszkola - 8, szkoły podstawowe - 12, gimnazja - 4, szkoły ponadgimnazjalne – 1, oraz przyznania zasiłku celowego w formie pieniężnej. Koszt jednego posiłku wynosił dla dorosłego 7,50 zł, dla dzieci w zależności od formy posiłku, zgodnie z ustaleniami pomiędzy jednostkami.

W ramach programu OPS sfinansował także posiłki 35 dzieciom, którym zostały przyznane na podstawie art. V.2 wieloletniego programu wspierania finansowania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Całkowity koszt posiłków z tego tytułu wyniósł 5 790,00 zł.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina czy wspólnie zamieszkujące osoby nie mogą takiej opieki zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2016 r. usługami opiekuńczymi objęto 190 osób. Usługi świadczyło 14 etatowych opiekunek, ponadto 3 osoby w ramach prac interwencyjnych przez 5 miesięcy i 5 osób przez 4 miesiące w ramach robót publicznych, 5 osób na umowę-zlecenia oraz ramach prac społecznie-użytecznych pracowały 4 osoby przez 2 miesiące.

Do 31.12.2016 r. w ramach poszczególnych form zatrudnienia wykonano następującą ilość godzin: pracownicy etatowi, roboty publiczne oraz umowa zlecenie 33 613 godzin, prace społecznie-użyteczne – 400 godzin. Zrealizowany dochód z tytułu odpłatności za usługi wyniósł 152 988,93 zł.

Plan budżetu na 2016 r. w zakresie środków przeznaczonych na realizację usług opiekuńczych wyniósł 763 450,00 zł., natomiast wykonanie wyniosło 754 340,19 zł.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również specjalistyczne usługi opiekuńcze w domu dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

W roku 2016 r specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 66 osób realizując 13 548 godzin.

Specjalistyczne usługi świadczone były przez wyłonioną w drodze przetargu firmę Promyk Nadziei, która wykonuje usługi przez wyspecjalizowanych pracowników.

Na specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 379 344,50 zł. Odpłatność świadczeniobiorców wyniosła 16 476,16 zł.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do DPS odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie.

W 2016 r. wystąpiono do Sądu Rejonowego w Nysie z 11 wnioskami o umieszczenie w DPS bez zgody klienta.

W 2016 r. Ośrodek dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w DPS 78 osobom, realizując w 2016 roku 787 świadczeń. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Wydatki poniesione przez Gminę stanowią kwotę 1 516 014,85 zł.

Dochody zrealizowane z tytułu dopłat do pobytu wyniosły 119 671,19 zł.

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych/ Dz.U z 2016 r. poz. 1793 z póź. zm./

W 2016 r. OPS opłacił składkę zdrowotną za 348 świadczeniobiorców pobierających zasiłki stałe niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu na ogólną kwotę 168 859,00 zł. oraz 66 świadczeniobiorców objętych indywidualnym programem zatrudnienia w CIS na kwotę 10 927,00 zł.

SPRAWIENIE POGRZEBU

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2016 r. zlecono sprawienie 8 pogrzebów.

Osoby zmarłe nie były ubezpieczone, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. Średni koszt pogrzebu wyniósł 1 097,00 zł., ogółem wydano 8 773,00 zł. w ramach środków własnych.

PRACA SOCJALNA

Praca socjalna realizowana była przez 28 pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek regularnie prowadzi szkolenia pracowników w celu podniesienia kompetencji zawodowych, nabycia nowych umiejętności w zakresie stosowania różnorodnych technik pracy socjalnej. Jednym z działań mających na celu podniesienie jakości działań na rzecz osób korzystających ze wsparcia OPS było umożliwienie pracownikom uczestnictwa w superwizji. Po raz pierwszy Ośrodek w celu podnoszenia standardów pracy socjalnej oraz przeciwdziałając wypaleniu zawodowemu umożliwił pracownikom socjalnym wsparcie poprzez udział w superwizji.

Ponadto nie zapominając o bezpieczeństwie pracowników socjalnych Ośrodek zorganizował kurs samoobrony. W okresie od miesiąca marca do kwietnia 2016 roku pracownicy socjalni uczestniczyli w kursie samoobrony. Szkolenia z zakresu samoobrony miało na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa pracowników socjalnych. Uczestnictwo w szkoleniu umożliwiło pracownikom zapoznanie się i nauczenie jak zachować się w sytuacji zagrożenia. Dzięki takim zajęciom pracownicy

w przyszłości będą wiedzieli jak poradzić sobie w niebezpiecznych sytuacjach jak również stanąć w obronie innych osób. Podjęta inicjatywa jest zasadna, gdyż jak wynika z obserwacji coraz częściej mają miejsce czyny polegające na pomawianiu, znieważaniu lub naruszaniu nietykalności fizycznej pracowników jednostek pomocy społecznej podczas lub w związku z wypełnianiem przez nich obowiązków służbowych. Pracownicy socjalni wypełniając swoją misję, powinni mieć zapewnione poczucie bezpieczeństwa.

Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna polega na rozwiązywaniu różnorodnych problemów związanych np. z motywowaniem do podjęcia zatrudnienia czy przywrócenia stabilizacji życiowej.

Łącznie w okresie od I – XII 2016 roku, pracą socjalną zostało objętych 2 173 rodzin.

W okresie sprawozdawczym w środowiskach praca socjalna była świadczona m. in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji skierowania do skorzystania z konsultacji prawnej, poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego i rodzinnego, pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych, współpraca z asystentem rodziny, objęcie działaniami w ramach zawartego kontraktu socjalnego; wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” współpracy w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, współpraca z instytucjami, pomoc w kompletowaniu dokumentów, współpraca z GKRPA, pomoc w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego; współpraca z PUP, ZUS, PCPR oraz inne. Pracownicy socjalni prowadzili z rodzinami również pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. W 2016 roku pracownicy socjalni podpisali 401 kontraktów socjalnych, którymi objęto 606 osób.

Jako wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi OPS zainicjował pracę pracowników socjalnych również w godzinach popołudniowych do godz. 17:00. Popołudniowe wizyty pracowników socjalnych w środowisku mają na celu monitorowanie sytuacji szczególnie rodzin z dziećmi, w których może dochodzić do nieprawidłowości w sprawowaniu opieki nad dziećmi.

Formy niematerialnej pomocy świadczone przez pracowników socjalnych:

- poradnictwo specjalistyczne/ prawne, psychologiczne, rodzinne/- udzielone zostało 245 rodzinom, co stanowi 716 osoby w rodzinie. Pomoc realizowana przez własnych pracowników jak również przez instytucje współpracujące,
- interwencja kryzysowa – wykonana w stosunku do 316 rodzin, co stanowi 866 osób w rodzinie,
- praca socjalna – objęto 2 173 rodzin, co stanowi 4 674 osób w rodzinach.

Kolejną formą pomocy rodzinie realizowaną przez OPS, jest powołany Zespół ds. Pomocy Dziecku Rodzinie, w którym są zaangażowani pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej. W okresie od I – XII 2016 roku pracą Zespołu objęto 84 rodziny, skonstruowano indywidualne plany wsparcia dla poszczególnych rodzin w ujęciu wielopłaszczyznowym. Efektem była poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzice uczyli się nawiązywania właściwych relacji z dziećmi, a także między sobą, pozyskiwali wiedzę na temat metod wychowania - co pozytywnie wpłynęło na kształtowanie postaw. Członkowie rodzin nabywali umiejętności w radzeniu sobie w sytuacjach trudnych oraz prawidłowej oceny własnych emocji by lepiej radzić sobie na przykład ze stresem.

Ponadto w okresie od I - XII 2016 r. w OPS zatrudnionych było 4 asystentów rodziny. Z pomocy asystentów skorzystało 73 rodzin z czego 12 rodzin objęto pomocą na podstawie decyzji sądu.

W ramach wykonywanych obowiązków służbowych asystenci rodziny zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie realizowali działania na rzecz wsparcia rodziny poprzez:

- dokumentację ze spotkania z rodziną oraz wszystkie inne czynności wykonywane na rzecz rodziny w formie notatek służbowych,
- udzielali pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej poprzez: towarzyszenie w spotkaniach oraz kontaktowanie się w różnorodnych urzędach i instytucjach,
- towarzyszenie w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego (zakupy, sprzątanie, gotowanie, czas wolny),
- udzielanie pomocy w konstruowaniu pism, wniosków, podań do różnorodnych instytucji,
- udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zespołów okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej (pomoc w napisaniu CV, listu motywacyjnego, pomoc w poszukiwaniu ofert pracy, ewentualny kontakt z pracownikami PUP oraz pracodawcami),
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywność społeczną rodzin,

- motywację członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców.

Z poradnictwa pracownika socjalnego oraz pomocy finansowej Ośrodka łącznie skorzystało w okresie od I – VI 2016 roku 97 osób bezdomnych. W okresie zimowym organizowane były wspólne patrole z udziałem Straży Miejskiej i pracownika socjalnego pracującego z osobami bezdomnymi w celu monitorowania miejsc, w których przebywają osoby oraz informowania osób bezdomnych o możliwych formach pomocy.

W ramach współpracy z Zakładem Karnym pracownicy Ośrodka brali udział w realizacji programu „Ku wolności”. Pracownicy uczestniczyli w spotkaniach z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności. Celem tych spotkań było przekazanie informacji na temat świadczeń Ośrodka wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz dotyczących instytucji zajmujących się poradnictwem prawnym, psychologicznym i zawodowym.

Pracownicy socjalni współpracowali także z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, korzystającym z pomocy społecznej, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP oraz motywowali osoby do udziału w szkoleniach organizowane przez PUP. Współpraca z PUP ma pozytywny wpływ na aktywizowanie osób korzystających ze wsparcia tutaj. Ośrodka a tym samym na poprawę funkcjonowania rodzin.

Ponadto w ramach prowadzonej pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin motywowali klientów do podejmowania aktywności zawodowej. Kierowali osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej między innymi do podjęcia działań w ramach Centrum Integracji Społecznej w Nysie lub do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja. Z osobami skierowanymi do CIS oraz do PAI zawierane są przez pracowników socjalnych kontrakty socjalne. Nieuzasadniona odmowa podjęcia działań w ramach CIS lub PAI może spowodować odmowę, ograniczenie przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Na koniec grudnia 2016 roku działania w ramach CIS realizowało 45 osób natomiast 19 osób w Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Spółdzielnię Socjalną „Parasol”. Natomiast w Programie Aktywizacja i Integracja w 2016 r. uczestniczyło w I Edycji PAI - 40 bezrobotnych, w II Edycji PAI 20 osób.

Program Aktywizacja i Integracja obejmuje – Blok Aktywizacji Zawodowej – w wymiarze 40 godzin miesięcznie dla jednego bezrobotnego klienta pomocy społecznej oraz Blok Integracji Społecznej – w wymiarze 40 godzin miesięcznie dla jednego bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

Zarówno działania podejmowane w ramach PAI oraz CIS mają bardzo pozytywne efekty dla rodzin. Niejednokrotnie pozwalają na przerwanie wieloletniej bezczynności zawodowej, kształtują aktywne postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałają pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

Ponadto, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w roku 2016 kontynuował pilotażowy program podziału osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na trzy grupy:

- A oznacza rodziny wieloproblemowe,
- B oznacza rodziny bezpieczne,
- C oznacza rodziny sporadycznie korzystające ze wsparcia.

Według danych OPS wynika, że na dzień 30 czerwca 2016 roku w poszczególnych grupach była następująca liczba rodzin:

- Typ A – 470 rodzin,
- TYP B – 736 rodzin,
- TYP C – 235 rodzin.

W okresie od czerwca do grudnia 2016 roku pracownicy socjalni podejmowali działania mające na celu poprawę sytuacji poszczególnych rodzin. Dzięki tym działaniom poszczególne rodziny zmieniały wcześniej wskazany przez pracownika socjalnego TYP.

Pracownicy socjalni w ramach pracy z rodzinami podejmowali następujące działania:

- profesjonalna wieloaspektowa praca socjalna,
- współpraca z innymi instytucjami udzielanie wsparcia finansowego,
- skierowania do uczestnictwa w różnego rodzaju projektach,
- skierowanie do objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny,
- skierowanie na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- motywowanie do podjęcia konsultacji w Centrum Psychologii Zdrowia,
- realizacja kontraktów socjalnych,
- motywowanie do ubiegania się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- motywowanie do aktywności zawodowej,
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”,
- kierowanie dzieci do udziału w zajęciach świetlicy środowiskowej działającej przy tuł. Ośrodku Pomocy Społecznej,
- kierowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej,
- kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuacje rodziny w momencie występowania nieprawidłowości przy sprawowaniu opieki na dziećmi,
- współpraca w ramach Zespołu Pomocy Dziecku i Rodzinie,
- regularny kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie w celu skierowania do podjęcia zatrudnienia.

W miesiącu grudniu 2016 roku pracownicy socjalni Ośrodka zweryfikowali zmiany jakie zachodziły w rodzinach i ponownie zakwalifikowali rodziny do poszczególnych typów. Jednakże, liczba osób korzystających ze świadczeń w miesiącach czerwiec oraz grudzień 2016 roku nie jest identyczna.

Liczba rodzin na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiała się następująco:

- TYP A – 440 rodzin,
- TYP B – 848 rodziny,
- TYP C – 459 rodzin.

Dzięki takiej weryfikacji można określić dodatkowe i usystematyzowane działania z zakresu wsparcia dla poszczególnych grup.

Działaniem mającym na celu wsparcie rodzin, szczególnie wieloproblemowych jest wprowadzenie warsztatów wpływających na wzrost kompetencji rodzicielskich i społecznych. Warsztaty będą prowadzone przez psychologów ściśle współpracujących z asystentami rodzin oraz pracownikami socjalnymi. Pierwsze warsztaty planowane są na przełomie lutego i marca 2017 roku. Do udziału w warsztatach w pierwszej kolejności zostaną skierowane rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny.

Cel warsztatów z rodzicami:

- wzmocnienie samooceny matek i nabranie pewności siebie, a także nabranie wiary we własne możliwości,
- zadbanie o swój wizerunek,
- nabycie dobrych nawyków,
- nabycie kompetencji komunikacyjnych oraz z zakresu asertywności (zw. wyznaczanie granic),
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacji trudnej i w stresie,
- pomoc w rozpoznawaniu potrzeb dzieci i budowania więzi oraz zdrowych relacji,
- kształtowanie prawidłowych postaw psychospołecznych,
- budowanie dobrej współpracy na linii: rodziny – asystent – pracownik socjalny – psycholog.

W celu zapewnienia warsztatów dotyczących zdrowego stylu życia, budowania własnego wizerunku oraz modelowania kreatywnych form spędzania czasu wolnego zostanie nawiązana współpraca z różnymi instytucjami jak również będą poszukiwani sponsorzy chętni dofinansować naszą inicjatywę.

POMOC PSYCHOLOGICZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia dwóch psychologów.

Do podstawowych zadań psychologów należy:

- udzielanie konsultacji osobom przejawiającym trudności adaptacyjne,

- zapobieganie przejawom niedostosowania i wykluczenia społecznego,
- wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- poradnictwo dla osób przejawiających zaburzenia psychiczne (w tym m.in. zaburzenia nastroju, zaburzenia w zachowaniu),
- pomoc rodzinom dotkniętym przemocą,
- pomoc rodzinom w przewyciężaniu kryzysów,
- wspieranie pracowników Ośrodka (w tym gł. pracowników socjalnych, asystentów rodziny) w pracy z rodziną,
- konsultacje z osobami współpracującymi z rodzinami objętymi wsparciem Ośrodka (kuratorzy pedagodzy, policjanci, nauczyciele),
- wsparcie wychowanków świetlicy środowiskowej oraz ich rodzin.

Głównymi problemami poruszonymi przez osoby wymagające pomocy psychologicznej były: przemoc, uzależnienia i współuzależnienia, bezrobocie, niezaradność i wykluczenie społeczne, zaburzenia emocjonalne, choroby psychiczne i somatyczne, trudności wychowawcze.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 roku z pomocy psychologów skorzystało 283 klientów.

Znaczna część klientów korzystała ze spotkań z psychologiem wielokrotnie.

Liczba osób korzystających z konsultacji jednorazowo	87
Liczba osób korzystających z konsultacji wielokrotnie	196
Liczba osób odbywających konsultację w OPS	234
Liczba osób odbywających konsultację poza terenem OPS	56
Liczba osób korzystających z konsultacji w ramach procedury Niebieskiej Karty	61
Liczba osób, które nie pojawiły się na umówionych spotkaniach	319
Suma osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej	283

MIESZKANIA CHRONIONE

Mieszkania chronione są formą pomocy przewidzianą w art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w razie zdarzeń losowych, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu, ale nie wymagają całodobowej opieki w zakresie świadczonym przez jednostki.

Na terenie gminy Nysa funkcjonuje 1 mieszkanie chronione. Mieszkanie chronione posiada powierzchnię 61,31m² w tym mieszkalną 45,38m², składa się z dwóch samodzielnych pokoi (I – 21,18 m², II –24,20 m²) do których wchodzi się z korytarza klatki schodowej oraz kuchni, łazienki i WC.

Celem funkcjonowania mieszkania chronionego jest:

- udzielenie schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej,
- zapewnienie bezpieczeństwa, zapobieganie przechodzenia kryzysu w stan chroniczny, przeciwdziałanie rozpadowi rodziny oraz przemocy w rodzinie i jej skutkom,
- udzielenie wsparcia świadczonego w mieszkaniu obejmuje m.in.: pracę socjalną oraz poradnictwo specjalistyczne.

PIECZA ZASTĘPCZA

Od 1 stycznia 2012 r. weszły w życie przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka oraz w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa za względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy ponosi wydatki:

- 10% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu,
- 30% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w drugim roku pobytu,
- 50% wydatków na opiekę, wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

Dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych z terenu gminy Nysa w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wyszczególnienie	2015	2016
Liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych spokrewnionych	15	19
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych	14	22
Liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych	31	34

W 2016 r. Ośrodek poniósł koszty za pobyt:

- 41 dzieci w rodzinach zastępczych (koszt utrzymania dziecka w rodzinie spokrewnione wynosi 660 zł. a w zawodowych i niezawodowych - 1000 zł.)
  - - 19 dzieci w rodzinach spokrewnionych
  - - 22 dzieci w rodzinach niezawodowych i zawodowych.

- 34 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (koszt utrzymania dziecka jest zróżnicowany w placówkach/ :
  - 7 dzieci w Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Jasienicy Górnej / koszt utrzymania 2 782,27 zł./
  - 8 w Placówce Opiekuńczo-wychowawczej w Nysie / koszt utrzymania 3 456,56 zł./
  - 19 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Paczkowie /koszt utrzymania 3 286,58 zł./

Wydatki Gminy Nysa za pobyt dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2016 r. wyniosły 249 354,84 zł, a za pobyt dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Nyskiego wyniosły 106 424,78 zł, koszty pobytu dzieci w ZOL wyniosły 7 934,89 zł.

Łącznie Gmina w 2016 r. wydatkowała – 363 714,51 zł.

Projekt pn.„Asystent rodziny” zrealizowany został w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2016 i dofinansowany przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w wyniosło 46 388,00 zł. Projekt realizowany był w okresie od stycznia do grudnia 2016 roku. W ramach realizowanego projektu objęto wsparciem 58 rodzin.

PRZEMOC W RODZINIE.

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przepisy wykonawcze.

Zarządzeniem Nr 1255/2010 z dnia 02.09.2010r. Burmistrz Nysy powołał Zespół Interdyscyplinarny, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest OPS.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań nw. podmiotów:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policji,
- Oświaty,
- Ochrony zdrowia,
- Kuratorów sądowych,
- Prokuratora,
- oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

W okresie sprawozdawczym do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 235 „Niebiskich Kart”, z tego:

- 209 z Komendy Powiatowej Policji w Nysie,
- 20 z OPS w Nysie,
- 2 z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie,
- 4 z Oświaty w Nysie.

W związku z tym utworzono 227 grup roboczych.

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono 155 formularzy „Niebieskich kart - C” z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 125 formularzy „Niebieskich Kart- D” z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Rodzinom i dzieciom funkcjonującym w rodzinach objętych Procedurą „Niebieska Karta” w 2016 roku udzielano profesjonalnego wsparcia jak również podejmowano szereg działań interwencyjnych i profilaktycznych.

W 2016 roku działaniami w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” objęto 307 rodzin (w tym kontynuowane z 2015 roku), w których wychowuje się 178 dzieci.

Lp.	Wyszczególnienie	liczba
1.	Liczba zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego	4
2.	Liczba prowadzonych procedur Niebieskich Kart –A	307
3.	Liczba powołanych grup roboczych	227
4.	Liczba zakończonych spraw z 2015 r.	69
5.	Liczba zawiadomień skierowanych przez OPS na Policję/Prokuraturę	23
6.	Liczba umorzeń dochodzenia przez Policję/Prokuraturę (zawiadomienia skierowane przez OPS)	16
7.	Liczba przypadków odebrania dzieci z powodu przemocy w rodzinie	5

5. PRACE SPOŁECZNE – UŻYTECZNE

Ośrodek prowadzi również zadanie organizowania prac społecznie użytecznych. Celem organizacji prac społecznie użytecznych jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Prace społecznie- użyteczne odbywały się na podstawie Porozumienia nr 2/2016 oraz Porozumienia nr 7/2016 w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacji i Integracji .Porozumienia zawarte zostały pomiędzy Starostą Nyskim

a Burmistrzem Nysy. Refundacja prac społecznie użytecznych została dokonana za okres od 01 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2016 roku, oraz od 1 lipca 2016 roku do 31 sierpnia 2016 roku. Prace społecznie użyteczne obejmowały –Blok Aktywizacji Zawodowej -wymiar 40 godzin miesięcznie dla jednego bezrobotnego klienta pomocy społecznej oraz Blok Integracji Społecznej -wymiar 40 godzin miesięcznie dla jednego bezrobotnego klienta pomocy społecznej.

Do programu Aktywizacja i Integracja wytypowane były osoby bezrobotne o III profilu pomocy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie (bez prawa do zasiłku), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Osoby wyznaczone przez OPS kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy do różnych podmiotów na rzecz których wykonywały prace tj.:

- OPS- prace porządkowe, prace porządkowo- remontowe, usługi opiekuńcze,
- Urząd Miejski- prace porządkowe, Brygada Ekom - prace porządkowo-remontowe,
- Dzienny Dom Pobytu- pomoc kuchenna,
- Środowiskowy Dom Samopomocy - prace porządkowo-remontowe.

Wynagrodzenie za prace społecznie – użyteczne wynosiło od kwietnia 2016 roku do sierpnia 2016 roku -8,10 zł za godzinę i wypłacane przez OPS wszystkim osobom wykonującym prace na terenie miasta i gminy Nysa.

W 2016 r. do prac społecznie użytecznych skierowano w I Edycji PAI - 40 bezrobotnych, w II Edycji PAI 20 osób łącznie przepracowanych zostało 4 128 godzin.

Na prace społecznie użyteczne wydatkowano kwotę 33 436,80 zł

- Koszt własny OPS - 13 374,72 zł
- Refundacja PUP – 20 062,08 zł

Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci podjęcia stałego zatrudnienia po zakończeniu działania przez podmiot, na rzecz którego świadczona jest praca, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści, ponadto uaktywnienie społeczne poprzez Blok Integracji Społecznej pozwalają na przerwanie bezczynności zawodowej, kształtują aktywne postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałają pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

Wielu klientów OPS zgłasza corocznie gotowość do wykonania prac społecznie użytecznych. Są to osoby, które mają trudności w podjęciu stałej pracy, w szczególności ze względu na wiek lub brak wykształcenia.

6. ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA

W OPS od 2012 roku funkcjonuje świetlica środowiskowa z programem zajęć socjoterapeutycznych. Świetlica funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego, w której przebywają dzieci z rodzin wymagających pomocy w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem świetlicy jest m.in. organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w godzinach popołudniowych, pomoc w nauce, aktywne wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie i pogłębianie jego zainteresowań poznawczych. Świetlica współdziała z rodzicami, wychowawcami, pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi. Prace z dziećmi prowadził: kierownik świetlicy oraz 2 wychowawców, których wspierało 27 wolontariuszy. W 2016 r. było zapisanych na świetlicę 63 dzieci, z tego 53 dzieci skorzystało z zajęć organizowanych przez świetlicę. Świetlica w ubiegłym roku zorganizowała szereg interesujących zajęć, w tym wycieczki krajoznawcze (po Nysie, Jeziorze Nyskim, Biskupiej Kopie), gry i zabawy na powietrzu, zajęcia komputerowe, sportowe, kulinarne, logopedyczne, projekcje filmów o tematyce naukowej, przyrodniczej, warsztaty teatralne, plastyczne itp. Wychowankowie wraz z wychowawcami nakręcili wspólnie film wg. własnego scenariusza. Świetlica realizując zadania podjęła współpracę z Biblioteką Pedagogiczną w Nysie oraz studentami PWSZ. Świetlica realizowała projekt pt. "Świetlica łączy pokolenia"- integracja międzypokoleniowa z seniorami DDP- partner OPS, „Fundacja Plan B”.

7. INKUBATOR ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH

Podstawowym działaniem Inkubatora Organizacji Społecznych jest kształtowanie umiejętności związanych z organizowaniem społecznym mieszkańców, a także obsługa organizacji pozarządowych. Do zadań należy m.in.:

- prowadzenie biura inkubatora,
- prowadzenie działań informacyjnych w zakresie funkcjonowania organizacji pozarządowych,
- promowanie, organizowanie i koordynowanie wolontariatu,
- prowadzenie i aktualizacja bazy danych organizacji pozarządowych,
- prowadzenie obsługi spotkań organizacji pozarządowych, udostępnianie sali konferencyjnej,
- informowanie oraz doradztwo w zakresie pozyskiwania środków pomocowych dla organizacji pozarządowych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- kwalifikowanie osób z organizacji do udziału w komisjach z zakresu realizacji zadań publicznych.

W ramach współpracy IOS z organizacjami pozarządowymi podpisano 17 porozumień dotyczących udostępnienia sali konferencyjnej.

W 2016 r. w sali konferencyjnej odbyło się 167 spotkań w tym:

- 95 razy przez organizacje pozarządowe,
- 47 razy inne grupy,
- 14 razy przez koordynatorów projektów,
- 11 inne spotkania.

8. WOLONTARIAT

W Ośrodku działa wolontariat. W roku 2016 pracę w charakterze wolontariusza świadczyło 44 osób, w tym 32 kobiety i 12 mężczyzn. Praca wolontariuszy polegała na pomocy w nauce dzieciom z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum oraz pomocy osobom starszym w zakresie zaspokajania potrzeb związanych z egzystencją w środowisku.

W ramach działalności wolontariatu podpisano 44 porozumienia o współpracy z wolontariuszami.

Wolontariusze brali udział w m.in. w imprezach i akcjach:

- pomoc w imprezie z okazji Dnia Dziecka,
- pomoc w imprezie z okazji Dnia Seniora,
- pomoc w imprezie z okazji Mikołaja,
- uczestniczyli w realizowanych przez OPS projektach.

9. REALIZACJA PROJEKTÓW I COROCZNYCH IMPREZ

W 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące projekty:

Projekt pn. „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Gminy nysa ” II Edycja realizowany w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Projekt był realizowany w okresie od 11 lipca 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

W projekcie wzięło udział 20 osób (9 kobiet i 11 mężczyzn) z zaburzeniami psychicznymi, kobiety i mężczyźni z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku, w tym osoby niepełnosprawne intelektualnie wraz z 10 członkami rodzin/opiekunów, którzy są mieszkańcami Gminy Nysa.

Celem głównym projektu było wsparcie uczestników wraz z rodzinami w przezwyciężeniu ich trudniejszej sytuacji życiowej w związku z wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

- wspólna integracja uczestników projektu i ich rodzin na wyjeździe integracyjnym połączona z zajęciami z psychologiem i terapeutami zajęciowymi,

- wspieranie umiejętności planowania działań i przedsięwzięć uczestników projektu, poprzez organizację i zaprezentowanie spektaklu świątecznego z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
- wspieranie kreatywności uczestników projektu poprzez przygotowanie i zaprezentowanie autorskiego występu w środowisku lokalnym,
- podniesienie samooceny uczestników projektu w kwestii relacji międzyludzkich oraz integracji osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym ze środowiskiem lokalnym, poprzez zajęcia z psychologiem i terapeutami zajęciowymi,
- podniesienie kompetencji członków rodzin/opiekunów z zakresu radzenia sobie z problemami wynikającymi z niepełnosprawności i z zaburzeń psychicznych uczestników projektu,
- aktywizacja do wysiłku fizycznego dostosowanego do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników projektu, poprzez spacerowanie marszowe nordic walking oraz zajęcia na krytej pływalni.

Ukazanie możliwości aktywnego i konstruktywnego spędzania czasu pracy poprzez szereg działań zaplanowanych w projekcie /wyjście do kina i kręgielnie uczestników projektu wraz z rodzinami/opiekunami//.

Powyższe cele zrealizowano poprzez:

- wyjazd integracyjny,
- warsztaty psychologiczne,
- zajęcia na krytej pływalni,
- zajęcia marszowe nordic walking,
- zajęcia z psychologiem i terapeutami zajęciowymi,
- zajęcia z zakresu rzemiosła ludowego,
- wyjście integracyjne do kina i na kręgielnię,
- przedstawienie spektaklu z okazji dnia św. Mikołaja oraz zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

Frekwencja uczestników projektu wyniosła 89,25%

Całkowity koszt projektu: 47 485,95 zł.

Kwota dofinansowania – 37 485,95 zł.

Wkład własny 6 800,00 zł oraz praca wolontariuszy wyceniona na 3 200,00 zł.

Projekt pn. „Współpraca dla pracy” realizowany we współpracy z PUP Nysa

Projekt skierowany do 30 bezrobotnych osób dla których ustalono II profil pomocy i które korzystają z pomocy OPS. Okres realizacji od października 2015 do grudnia 2016 r.

Głównym celem była integracja usług świadczonych przez OPS i PUP na rzecz wspólnych klientów, zwiększenie efektywności oraz wydatkowanie środków publicznych.

Projekt pn. „Kreatywność na co dzień” finansowany z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych OPS w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej w okresie od marca do czerwca 2016 r. Był to projekt skierowany do 20 osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Głównym celem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych oraz samodzielnego poruszania się po rynku pracy.

Koszt projektu 22 313,46 zł.

Projekt pn. „Pomoc nauczyciela – alternatywa dla bezrobotnych kobiet z Gminy Nysa” projekt realizowany w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „ Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – nowy wymiar 2020” pn. „ Partnerstwa przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne formy pomocy ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego” . Edycja 2016. Projekt skierowany był do 12 kobiet posiadających status osoby bezrobotnej aktywnie poszukującej pracy w wieku do 40 lat. Okres realizacji od lipca do grudnia 2016r. Celem głównym projektu była reintegracja społeczna i zawodowa klientek Ośrodka Pomocy Społecznej objętych kontraktami socjalnymi, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i pomocy w wejściu na otwarty rynek pracy, poprzez zatrudnienie subsydiowane , bądź samozatrudnienie.

Kwota dofinansowania – 54 605,61 zł

Projekt pn. „ Integracja poprzez kreatywność – Kubickie rewolucje, aktywne współdziałanie grup wiejskich” finansowany z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej w okresie od 1 września do 15 grudnia 2016r. Był to projekt skierowany do 11 osób w tym: 5 kobiet (mieszkanek Kubice) klientek OPS oraz 6 kobiet, mieszkanek wsi Kubice. Projekt miał za zadanie usamodzielnienie osób dotkniętych dysfunkcjami, zagrażającymi lub podlegającymi wykluczeniu społecznemu

poprzez zwiększenie szansy na podjęcie aktywności zawodowej i społecznej w celu osiągnięcia własnym działaniem samodzielności ekonomicznej, wzmocnienie poczucia własnej wartości. Jednym z celów będzie integracja z lokalnymi władzami, współmieszkańcami, oraz próba założenia stowarzyszenia.

Koszt projektu 7 190,29 zł.

Projekt pn. „Działamy razem- po sąsiedzku” dofinansowany z MRPiPS Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014 -2020. Realizowany od marca 2016 do listopada 2016 w ramach integracji społecznej i zapobiegania stygmatyzacji środowiska romskiego w projekcie wzięli udział rodziny romskie oraz rodziny dzieci korzystających ze świetlicy środowiskowej. Był to projekt skierowany do 75 uczestników.

Cel główny: Integracja społeczna grupy romskich rodzin z polskimi.

Działania:

- zajęcia z zakresu wychowania do życia w rodzinie,
- zajęcia z zakresu aktywności zawodowej,
- zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- zajęcia integracyjno – aktywizacyjne.

Kwota dofinansowania 12 073,40 zł — brak wkładu własnego Gminy Nysa.

Projekt pn. Po MOC dla rodzin – zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych rodzinom z Gminy Nysa przeżywającym problemy opiekuńczo – wychowawcze.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie w partnerstwie z Fundacją „Plan B” oraz Spółdzielnią Socjalną „Parasol” realizuje projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego **„Po – MOC dla rodzin – zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych rodzinom z gminy Nysa przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze.”** Projekt realizowany jest w ramach działania 8.1 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020. Projekt PO-MOC dla rodzin zakłada komplementarne wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze. W ramach projektu podejmowane są następujące działania dla 30 rodzin:

- asystentura rodzin,
- wsparcie w ramach tzw. „szkoły dla rodziców” (ciekawe zajęcia dla rodziców z dziećmi oraz animatorem w sali wyposażonej w komputer, gry i zabawki dla dzieci,),
- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, w tym prawno-obywatelskie,

- mobilna praca specjalistów wraz z towarzyszeniem przy załatwianiu spraw urzędowych,
- terapia rodzinna i mediacja (w tym psychologiczna, pedagogiczna i zajęcia socjoterapii),
- wsparcie rodzin wspierających w zakresie organizacji czasu wolnego (wspólne wyjścia, wycieczki, wspólne przygotowywanie posiłków), pomocy w nauce, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego oraz prowadzenia gospodarstwa domowego,
- spotkania grup samopomocowych.

Dzięki wsparciu specjalistów, rodzice mają szansę na odbudowaniu swojego potencjału do pełnienia roli opiekuńczo-wychowawczej zwiększając kompetencje społeczne, odzyskują poczucie kontroli, a także wzrosła ich motywacja do zmiany swojej sytuacji. Dzieci będą miały szansę na zdobycie umiejętności do przejawiania pożądanych społecznie postaw. Uczestnicy będą mieli okazję wzorować się na autorytetach, pożądanych modelach rodziny wspierającej, a także w ramach grup samopomocowych wzmocnią swoje poczucie sprawczości i solidarności, wzajemnej pomocy i współdziałania w kierunku rozwiązywania problemów społecznych. Projekt realizowany jest na terenie gminy Nysa. W ramach realizowanego projektu ustanowiono 2 rodziny wspierające dla rodzin mających trudności w samodzielnym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny oraz wykwalifikowanego coacha udziela pomocy rodzinie wspieranej.

Projekt pn. Świetlica środowiskowa finansowany z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pod nazwą: „Prowadzenie działalności świetlic środowiskowych z programem zajęć socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w szczególności z problemem alkoholowym, w tym doposażenie pomieszczeń i dożywianie wychowanków świetlic”. Realizacja programu w 2016 roku odbywała się w 2 blokach: od 1 kwietnia do 31 lipca projekt „Świetlica w kadrze, cisza na planie-akcja” oraz od 1 sierpnia do 15 grudnia, projekt „Świat realny nie wirtualny.” Działania realizowane w ramach projektu pozwoliły na uatrakcyjnienie i rozszerzenie oferty świetlicowej, co w pozytywny sposób wpływało na kształtowanie pożądanych społecznie postaw wychowanków świetlicy oraz ich rodzin. Projekt realizowany był przy współudziale rodziców, psychologów, pedagogów, wolontariuszy. Cel główny: Wsparcie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich rodzin, oraz podniesienie efektywności i funkcjonowania w każdym aspekcie życia.

Kwota dofinansowania dwóch bloków: I – 28 615,86zł.

II- 26 827,08zł.

Projekt pn.: „Stop nieznajomości języków obcych” skierowany do dzieci wytypowanych przez pracowników socjalnych na podstawie zgłoszenia od rodziców/opiekunów. Początkowo zostało zapisanych 20 dzieci, ukończyło 7. Cel główny doskonalenie znajomości języka angielskiego, w okresie od marca do maja 2016r. Projekt bez angażowania środków finansowych przy udziale wolontariatu studentów PWSZ w Nysie, pod okiem Pani dr Anny Koniecznej.

Projekt pn. : „ Streetworkerzy – w stronę nastolatków” - kontynuacja projektu z 2015 r. Niniejszy projekt skierowany był do młodzieży, zagrożonej zarówno uzależnieniem, jak i wykluczeniem społecznym.

W okresie od maja do listopada 2016 r., młodzież uczestniczyła w cotygodniowych zajęciach sportowych z breakdancem oraz z piłki siatkowej.

Ponadto podczas trwania projektu młodzież miała możliwość skorzystania z wyjścia integracyjnego do: pizzerii, kina, na kręgle, wyjścia na siłownię, wyjazdu integracyjnego na Kopę Biskupią oraz do Parku Rozrywki Zaginione Miasto Rossenau a także wyjazdu na paintball.

Dużym zainteresowaniem wśród żeńskiej części uczestników cieszyły się zajęcia z wizażu, na których młodzież zapoznała się z formami pielęgnacji ciała, dbania o zdrowy wygląd skóry oraz poznała zasady make up.

Podczas realizacji projektu młodzież uczestniczyła również w spotkaniach z terapeutą ds. uzależnień, aby poznać schematy uzależnień i metody obrony przed nimi. Ponadto młodzież objęta była wsparciem psychologa.

Poza spotkaniami i wyjściami integracyjnymi, uczestnicy wykazali się także działalnością na rzecz społeczności lokalnej, pomagając przy organizacji dni sportu, a także przy pracach porządkowych na nyskich fortach.

W projekcie uczestniczyło aktywnie 18 osób.

Koszt projektu: 22 564,65 zł.

„Łowimy talenty” – projekt finansowany z Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz Rodzin Zastępczych Spokrewnionych na lata 2015-2017. Realizowany w okresie od 12 maja do 30 listopada 2016r. Działaniami zostało objętych rotacyjnie 20 dzieci. Celem głównym

było wyłonione talentów dzieci w poszczególnych typach zajęć: sportowych- nauka pływania i tańca, zajęciach plastycznych oraz nauki języka angielskiego.

Koszt projektu 8 104,19 zł.

Projekt pn. „Punkt konsultacyjno- informacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie” finansowany z budżetu Gminy Nysa, ze środków Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2018. Realizacja od września do grudnia 2016 roku. Punkt udzielał wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym: dzieciom, współmałżonkom lub partnerom w związkach nieformalnych, osobom starszym, osobom podejrzanym o stosowanie przemocy w rodzinie, świadkom przemocy w rodzinie, osobom uzależnionym, społeczności lokalnej, osobom zgłaszającym inne problemy w rodzinie i oczekującym wsparcia.

Celem realizowanym w Punkcie Konsultacyjno-informacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie było: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w szczególności poprzez ochronę osób doświadczających przemocy poprzez wsparcie prawne, psychologiczne i socjalne.

Koszt projektu: 9 298,49 zł.

Dodatkowe działania realizowane w 2016 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie:

- pomoc w rekrutacji uczestników wypoczynku letniego dla dzieci pochodzących z rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- prowadził pracę z rodzinami z problemem uzależnień poprzez realizację projektów osłonowych oraz poprzez kierowanie ww. osób do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nysie,
- wspierał i pracował z rodzinami dotkniętymi przemocą,
- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny był Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Kuratorów sądowych, Prokuratora oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ośrodek wspólnie z kadrami pedagogicznymi oraz dziećmi z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. J. Kozarzewskiego w Nysie zorganizował zbiórkę środków czystości w ramach akcji „Czysty Aniołek”, której

inicjatorem było Stowarzyszenie Piękne Anioły. Zorganizowana akcja była objęta Honorowym Patronatem Pani Elżbiety Rafalskiej Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz przez Pana Marka Michalaka Rzecznika Praw Dziecka. Akcja miała na celu zbiórkę środków czystości dla dzieci z najuboższych rodzin Naszej gminy. W ramach akcji zostały zebrane min. szampony, płyny do kąpieli, mydła, pasty do zębów, żele pod prysznic i szczoteczki do zębów. Zebrane środki czystości zostały przekazane przez asystentów rodziny OPS Nysa rodzinom wielodzietnym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,

- w ramach współpracy Inkubatora Organizacji Społecznych przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie z Zespołem Szkół Technicznych w Nysie uczniowie razem z koordynatorami szkolnego wolontariatu przeprowadzili zbiórkę artykułów higienicznych, spożywczych i szkolnych przeznaczonych dla dzieci z rodzin potrzebujących. Zebrane artykuły zostaną rozdysponowane dzieciom z rodzin współpracujących z asystentami rodziny tut. Ośrodka,
- zorganizowano zbiórkę wśród sponsorów oraz wsparcie w utworzeniu subkonta na rzecz rodziny której w wyniku pożaru w Nysie uległo zniszczeniu całe mieszkanie. Tymczasowo rodzina została skierowana do mieszkania chronionego. Na skutek pożaru rodzina straciła całe wyposażenie mieszkalne tj. meble rzeczy osobiste - lokal nie nadawał do zamieszkania,
- w miesiącu grudniu 2016 roku zorganizowano zabawę mikołajkową dla dzieci uczestniczących na Świetlicę Środowiskową funkcjonującą przy OPS oraz dla dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia OPS Nysa. Dzieci uczestniczyły w konkursach, zabawach prowadzonych przez wodzireja. Dzieci miały zapewniony słodki poczęstunek i otrzymały drobne upominki dzięki hojności prywatnych sponsorów
- W miesiącu maju 2016 roku zorganizowano zabawę z okazji Dnia Rodziny dla dzieci uczestniczących na Świetlicę Środowiskową funkcjonującą przy tut. OPS oraz dla dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia OPS Nysa. Dzieci uczestniczyły w konkursach, zabawach prowadzonych przez wodzireja. Dzieci miały zapewniony słodki poczęstunek również dzięki hojności lokalnych sponsorów.

10. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 poz. 966 z późn. zm.).

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy.

Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku. Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2016 roku skorzystało z tej formy pomocy 638 gospodarstw domowych na kwotę 848 965,01 zł.

Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Wyszczególnienie rodzajów lokali	Liczba świadczeń	Średnia wysokość dodatków
Komunalne -socjalne	2 225	164,69
Spółdzielcze	2 119	151,61
Wspólnoty mieszkaniowe	1 044	145,56
Prywatne	30	125,99
Inne	43	146,26
Ogółem	5 461	155,46

Ogółem wydano 918 decyzji administracyjnych. Pracownik OPS przeprowadził 82 wywiady środowiskowe u wnioskodawców ubiegających się o dodatek mieszkaniowy. Dodatki mieszkaniowe przekazywane były na konta 85 administratorów mieszkań.

W 2016 r. około 99,90% ogółem wypłacanych ryczałtów na wniosek wnioskodawców zostało przekazanych na konta zarządców lokali. Pozostałe ryczałty mieszkaniowe wypłacane były w kasie OPS.

11. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Przyznawanie i wypłatę dodatków energetycznych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (DZ.U. z 2012 r. poz.1059 ze zm.).

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy

sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatki energetyczne wypłacane są ze środków z budżetu państwa.

W 2016 roku skorzystało z tej formy pomocy 309 osób.

Łączna kwota wypłaconych dodatków energetycznych stanowi kwotę 37 820,54 zł (bez 2%)

12. KARTA DUŻEJ RODZINY

Podstawa prawną wydawanie karty jest Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny /Dz. U. poz. 1863/ oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. poz. 755 ze zm./ Jest to zadanie zlecone, finansowane w całości z dotacji.

Karta jest dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej. Karta poświadcza prawo członka rodziny wielodzietnej do uprawnień ustalonych w trybie określonym w w/w ustawie lub przyznanych na podstawie odrębnych przepisów. Karta przewiduje system zniżek dla rodzin zarówno w instytucjach publicznych, jak i na usługi oferowane przez podmioty prywatne.

Beneficjentami programu są członkowie rodziny wielodzietnej:

- 1.) rodzic /rodzice/ – przez którego rozumie się także rodzica /rodziców/ zastępczych lub osobę /osoby/ prowadzącą rodzinny dom dziecka,
- 2.) małżonek rodzica,
- 3.) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2013 r. poz. 135, ze zm./.

Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic /rodzice/ lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1.) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2.) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się.

W 2016 r. wydano 278 sztuk kart. Na realizację zadania otrzymano dotacje w wysokości 723,60 zł.

13. OPOLSKA KARTA RODZINY I SENIORA

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS) ma na celu wspieranie rodzin wielodzietnych, zastępczych i osób starszych – mieszkańców województwa opolskiego. Kryteria otrzymania Opolskiej Karty Rodziny i Seniora:

- rodziny co najmniej z dwojgiem dzieci w wieku do 18 lat,
- rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka,
- rodziny wychowujące dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością,
- osoby starsze, które ukończyły 65 rok życia.

W 2016 r. zostało złożonych 104 wniosków, w tym 41 rodziny i 63 seniorzy.

14. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKR. ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I ALIMENTACYJNYCH

Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518, ze zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły),
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Ustawą z dnia 21 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2015r. poz.1217), z dniem 1 stycznia 2016r. wprowadzono nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie. Przysługuje ono osobom, które nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego, przysługuje niezależnie od dochodu, w wysokości 1000 zł miesięcznie, od dnia porodu przez okres 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka, 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci.

W 2016 r. wypłacono 1 349 świadczeń rodzicielskich na kwotę 1 242 824 zł.

Zasiłek rodzinny w 2016 r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 674 zł lub 764 zł w przypadku, gdy

członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych za 2016 rok: 3 451 197 zł.

Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 01 listopada do 31 października następnego roku.

Kwoty zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Kwota I-X	Kwota XI - XII
na dziecko do ukończenia 5 roku życia	89	95
na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	118	124
na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	129	135

W 2016 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 2 863 rodziny (2015 r.– 2 674 rodzin), w tym:

rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami:

- ✓ na jedno dziecko – 728
- ✓ na dwoje dzieci – 598
- ✓ na troje dzieci – 191
- ✓ na czworo dzieci i więcej - 60.

	Wyszczególnienie	Kwota I - X	Kwota XI - XII	Okres pobierania
1.	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	x	x	x
	Urodzenia dziecka	1000,00	1000,00	jednorazowo
	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00	400,00	miesięcznie
	Samotnego wychowywania dziecka:			miesięcznie
	-na dziecko nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci	185,00	193,00	miesięcznie
	-na dziecko niepełnosprawne więcej niż 546 zł na wszystkie dzieci	265,00	273,00	
	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90,00	95,00	miesięcznie

	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego -na dziecko do 5 lat -na dziecko od 5 lat do 24 lat	80,00 100,00	90,00 110,00	miesięcznie miesięcznie
	Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	100,00	jednorazowo
	Podjęcia przez dziecka nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: z tytułu dojazdów z tytułu zamieszkiwania na stacji, internacie itp.	63,00 105,00	69,00 113,00	przez 10 miesięcy
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1000,00	1000,00	jednorazowo
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	153,00	153,00	miesięcznie
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	1000,00	1406,00	miesięcznie
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	520,00	520,00	miesięcznie

Kwota wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych: 1 686 461 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny

Przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Przysługuje także osobie, która ukończyła 75 lat i nie ma prawa do dodatku pielęgnacyjnego. Zasiłek pielęgnacyjny nie jest zależny od kryterium dochodowego.

Kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych: 2 756 907 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne

Przysługuje matce lub ojcu (dotyczy opieki nad dzieckiem), opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodu.

Kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych: 2 886 344 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Przysługujący osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Dz.U z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439/ ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymująca się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł.

Kwota wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych: 303 628 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 1.000,00 zł. na jedno dziecko. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Od 1 stycznia 2013r. jednorazowa zapomoga uzależniona jest kryterium dochodowego w wysokości 1.922 zł na osobę w rodzinie.

Kwota wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka: 425 000 zł.

Wydatki poniesione w 2016 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	2015 r.		2016r.	
	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń	kwota
Zasiłki rodzinne	29 055	2 936 405,00	31 200	3 451 197
Ogółem dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	12 006	1 493 313,00	12 904	1 686 461
Urodzenia dziecka	159	159 000,00	287	198 003
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	637	260 446,00	744	285 386
Samotnego wychowywania dziecka	1 654	295 875,00	1 603	309 896
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 791	309 110,00	3 821	344 006
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2 774	220 900,00	2 917	282 269
Rozpoczęcia roku szkolnego	1 801	180 100,00	2 324	184 563

Podjęcia przez dzieci nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 190	67 882,00	1 208	82 338
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	315	315 000,00	425	425 000
Zasiłek pielęgnacyjny	18 137	2 774 961,00	18 019	2 756 907
Świadczenie pielęgnacyjne	2 217	2 646 413,00	2 230	2 886 344
Specjalny zasiłek opiekuńczy	367	186 525,00	589	303 628
Świadczenie rodzicielskie	x	x	1 349	1 242 824
RAZEM	62 097	10 352 617,00	66 716	12 752 361

W sprawie świadczeń rodzinnych w 2016 r. wydano 4 035 decyzji administracyjnych.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Wyszczególnienie	2015		2016 r.	
	kwota	Liczba świadczeń	kwota	Liczba świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	687 564,00	2 270	757 887,00	2 425
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	112 851,00	1 167	131 912,00	1 411
Razem	800 415,00	3 437	889 799,00	3 836

Zasiłek dla opiekuna

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów / Dz. U. z 2014 r. poz. 567 / wprowadzone zostało nowe świadczenie – zasiłek dla opiekuna. Świadczenie ten przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520 zł na miesiąc.

W 2016 r. wypłacono 550 zasiłków dla opiekuna na kwotę 284 354 zł oraz wydatkowano kwotę 50 540 zł na opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe od ww. zasiłków i kwotę 13 713 zł na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2016r. poz. 195), przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800 zł, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne kwoty 1 200 zł. Świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko przysługuje bez względu na dochód.

Pierwszy okres zasiłkowy, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego rozpoczął się 1 kwietnia 2016r. i kończy 30 września 2017r. Podstawą ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego są dochody za 2014r. z uwzględnieniem dochodu uzyskanego i dochodu utraconego.

W 2016r. wypłacono 39 693 świadczeń wychowawczych w tym: na pierwsze dziecko 18 427 świadczeń. Świadczenie wychowawcze wypłacane zostało dla 3 104 rodzin. Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 19 628 479 zł.

Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów w okresie ostatnich dwóch miesięcy,
- dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie,
- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów, nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 01 października do 30 września następnego roku.

W sprawie funduszu alimentacyjnego wydano 756 decyzji administracyjnych.

Wypłacono 6 560 świadczeń alimentacyjnych na kwotę 2 455 645 zł.

Zestawienie ilości przyznanych świadczeń z Funduszu alimentacyjnego w latach

Wyszczególnienie	2015	2016
Ilość rodzin, którym przyznano świadczenie	401	382
Ilość osób uprawnionych, na które przyznano świadczenie	577	559

Wydatki i dochody Funduszu alimentacyjnego – zadania zlecone w latach 2015-2016

Opis zadania	Wydatki/dochody	Kwota	
		2015	2016
Przyznawanie i wypłacanie Świadczeń z funduszu Alimentacyjnego	Wydatki	2 513 084,00	2 455 645
	Dochody	756 045	699 139
	W tym:		
	Budżet państwa	551 271	572 020

Równoległe do wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone były postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, mające na celu zwiększenie skuteczności prowadzonej egzekucji komorniczej.

Działania podejmowane przez OPS wobec dłużników alimentacyjnych

Wyszczególnienie	2015 r.	2016r.
Przeprowadzone wywiady alimentacyjne i odebrane oświadczenia majątkowe	104	89
Wystąpienie z wnioskiem do starosty o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika	62	65
Ściganie za przestępstwo nie alimentacji (art.209 KK) – w tym prokurator	193	49
Wystąpienia do starosty z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy	131	15
Ilość zgłoszonych dłużników do Krajowego Rejestru Długów	704	730

Realizowane działania, opisane w powyższej tabeli, doprowadzały do większej ściągłości zadłużenia od dłużników alimentacyjnych wobec wierzycieli, jak również wobec OPS, który wypłacał wierzycielom świadczenia alimentacyjne, a do których zwrotu, zgodnie z ustawą, zobowiązani są dłużnicy alimentacyjni.

Na dzień 31.12.2016 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej wypłaconych na osoby uprawnione posiadało 865 dłużników, z czego: 691 to dłużnicy z funduszu alimentacyjnego.

Dodać należy, że w głównej mierze dłużnicy alimentacyjni to osoby długotrwale bezrobotne, osoby świadomie uchylające się od zatrudnienia lub też osoby o niskich dochodach. Wszystkie te czynniki mają bardzo duży wpływ na wysokość egzekucji komorniczej. Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2016 r. wynosił 15 386 046 zł W 2016r. dłużnicy alimentacyjny dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 317 799 zł oraz odsetek ustawowych

w kwocie 381 340 zł. (łącznie kwota zwróconych środków 699 139 zł), co stanowi 28,5 % ściągłości zadłużenia.

Ponadto w 2016 roku dokonano zwrotu zadłużenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę 89 606,12 zł., z czego 50 % stanowi dochód gminy.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych / Dz.U. z 2015 r., poz. 1302/ wprowadziła znaczące zmiany do ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów/ Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm./ w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Od dnia wejścia w życie ww. ustawy tj. 18 września 2015 r. należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlegają ściąganiu w drodze egzekucji sądowej / poprzednio w drodze postępowania egzekucyjnego w administracji/.

Stosownie do art. 27 ust.4. powyższej ustawy 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa (dotychczas 20% stanowiło dochód gminy wierzyciela i 20% dochód gminy dłużnika).

Na podstawie art. 27 ust.11 w/w ustawy organ właściwy wierzyciela rozlicza kwoty otrzymane z tytułu zwrotu należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego wraz z odsetkami zgodnie z kolejnością określoną w art. 1026 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.2).

Oznacza to, że wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na koszty postępowania, następnie na odsetki, a na końcu na sumę dłużną.

Spowodowało to zmniejszenie kwot zwróconych przez dłużników i przekazanych na należność główną (dotychczas kwotę zwrotu dzielono proporcjonalnie na odsetki i należność główną). W przypadku dłużników posiadających zobowiązania sprzed wielu lat, a stanowią oni ponad 90 % dłużników, kwota odsetek jest bardzo wysoka.

15. REALIZACJA WYDATKÓW I DOCHODÓW OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatki Ośrodka w roku 2016 finansowane były z różnych źródeł:

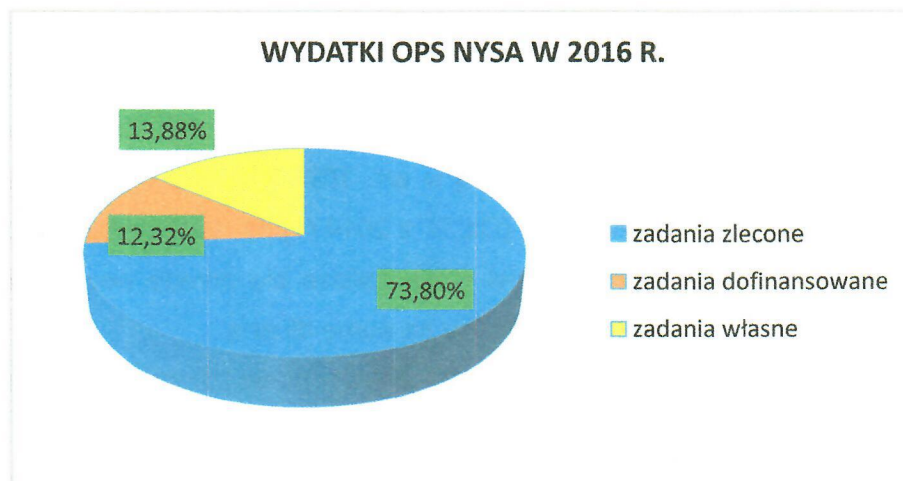
z budżetu państwa	37 307 391,20
dofinansowane	6 075 631,90
Projekt Asystent	46 388,00
Inne projekty MRPiPS	104 164,96
	43 533 576,06

z budżetu gminy -

zadania własne	6 891 176,23
projekty	124 914,02
	7 016 090,25

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków OPS w roku 2016 roku wykazuje na dominującą rolę z budżetu państwa / 73,82 % /, co ilustruje wykres poniżej.

Źródła finansowania wydatków OPS w roku 2016 r.

Łączna kwota wydatków w roku 2016 wyniosła

Rodzaj zadania	Wykonanie
Zadania zlecone (dotacja UW)	37 307 391,20
Zadania własne dofinansowane z UW	6 075 631,90
Zadania własne(budżet gminy)	6 891 176,23
Pozyskane środki z MRPiPS	46 388,00
Inne / projekty/	229 078,98
RAZEM	50 549 666,31

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawiają poniższe tabele.

Środki finansowe na realizację zadań zleconych w 2016 roku

Rozdz.	Nazwa zadania	Plan	wykonanie	%
85211	Świadczenie wychowawcze	20 031 836,00	20 021 049,78	99,95
85212	Świadczenie rodzinne, Fundusz Alimentacyjny	16 739 098,00	16 722 071,47	99,90
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	148 857,00	145 625,40	97,83
85215	Dodatki energetyczne	38 741,12	38 576,95	99,58
85228	Usługi specjalistyczne	384 160,00	379 344,50	99,75
85295	Karta Dużej Rodziny	830,00	723,60	87,18
	Razem	37 343 522,12	37 307 391,20	99,90

Wykorzystanie środków finansowych na realizację zadań własnych z budżetu gminy, własnych dofinansowanych z Urzędu Wojewódzkiego, Budżetu Państwa w 2016 roku

Rozdz.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	%
85117	Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	9 800,00	7 934,89	80,97
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	256 325,28	249 354,84	97,28
85202	Domy pomocy społecznej	1 530 000,00	1 516 014,85	99,09
85203	Ośrodki wsparcia	500,00	0,00	0,00
85204	Rodziny zastępcze	107 000,00	106 424,78	99,46
85206	Wspieranie rodziny, z tego:	136 851,00	133 296,33	97,40
	• środki własne	90 463,00	86 908,33	
	• środki z MRPiPS	46 388,00	46 388,00	
85212	Świadczenie rodzinne	64 050,00	56 202,69	87,75
85213	Świadczenie zdrowotne(dotacja UW)	181 994,00	179 786,47	98,80
85214	Zasiłki i pomoc w naturze, z tego:	2 558 050,00	2 469 474,80	96,54
	• zasiłki okresowe (dotacja UW)	1 920 000,00	1 917 110,49	
	• zasiłki celowe	638 050,00	552 364,31	
85215	Dodatki mieszkaniowe	895 774,00	848 965,01	94,80
85216	Zasiłki stałe (dotacja UW)	2 025 000,00	2 015 959,28	99,56
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej, z tego:	3 589 967,92	3 365 676,58	93,80
	• środki własne	2 656 265,92	2 431 974,58	
	• środki z UW	933 702,00	933 702,00	
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	10 000,00	5 548,62	55,50
85228	Usługi Opiekuńcze	763 450,00	754 340,19	98,80
85295	Pozostała działalność, z tego;	1 447 874,72	1 304 216,80	90,10
	• program dożywianie (dotacja UW)	1 110 000,00	1 029 073,66	
	• program dożywianie (środki własne)	320 000,00	257 268,42	
	• prace społecznie- użyteczne	13 374,72	13 374,72	
	• inne	4 500,00	4 500,00	
	RAZEM ŚRODKI, z tego:	13 576 636,92	13 013 196,13	95,85
	• Urzędu Gminy	7 359 552,92	6 891 176,23	
	• Wojewody Opolskiego	6 170 696,00	6 075 631,90	
	• MRPiPS	46 388,00	46 388,00	

Inne środki pozyskane na realizację zadań własnych, zadań powierzonych w 2016 roku

Lp	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
	Środki na realizację programów lokalnych		
1.	Streetworkerzy– w stronę nastolatków	24 744,00	22 564,65
2.	Kreatywność na co dzień	22 320,00	22 313,46
3.	Kubickie rewolucje	7 314,00	7 190,29
4.	Świetlica środowiskowa /dwie edycje /	60 000,00	55 442,94
5.	Punkt konsultacyjny	9 300,00	9 298,49
6.	Łowimy talenty	13 100,00	8 104,19
7.	Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	38 000,00	37 485,95
8.	Pomoc dla nauczyciela	55 000,00	54 605,61
9.	Działamy razem po sąsiedzku	12 100,00	12 073,40
10.	Razem	241 878,00	229 078,98

Dochody budżetu w roku 2016 w Dziale 852 – Pomoc społeczna

Rozdział	Rodzaj dochodu	Wysokość środków finansowych
75814	Odsetki bankowe	7 801,20
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 845,18
85202	Odpłatność za pobyt członków rodziny w domu pomocy społ.	119 671,19
85203	Odpłatność za usługi -5%	301,53
85204	Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej	47,34
85212	Świadczenia rodzinne, FA, zaliczka	173 145,62
85214	Zwrot -nienależnie pobrane zasiłki okresowe	7 988,39
85216	Zwrot- nienależnie pobrane zasiłki stałe	12 701,34
85219	Zwrot środków – różne dochody	6 739,83
85228	Odpłatność za usługi opiekuńcze i inne	155 801,49
85228	Odpłatność za usługi -5%	867,18
85295	Zwrot środków	232,50
	Razem dochody wykonane	487 142,79
	Plan dochodów	285 107,43

W 2016 r. Ośrodek kontynuował realizację zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna i efektywna w szczególności poprzez:

- Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci.

Nysa, dnia 09 marca 2017 r.

GŁÓWNY KSIĘGOWY
mgr inż. Maria Chmielowiec

ZAST. DYREKTORA
Ośrodka Pomocy Społecznej
Kamila Ferdyn